Національний університет харчових технологій

Науково-технічна бібліотека

Відділ інформаційно-аналітичної та довідково-бібліографічної роботи

Фінанси в сучасній економіці

Дайджест

Київ 2017

Фінанси в сучасній економіці : дайджест. Вип. 27. [Електронний ресурс] / Нац. ун-т харч. технол., Наук.-техн. б-ка ; підгот. О. В. Олабоді. – Київ, 2017. – 16 с. – Режим доступа : http://library.nuft.edu.ua/inform/finansy.pdf. – Назва з екрана.

Дайджест містить інформацію про наявність в фондах Науково-технічної бібліотеки НУХТ, літератури з питань фінансової наука як галузі наукових знань

Видання адресоване науковцям, викладачам, студентам та всім зацікавленим.

Від упорядника

Фінанси - одна з найбільш важливих і складних економічних категорій. Виникнення фінансів пов'язано з розвитком товарно-грошових відносин, з посиленням ролі держави, розширенням її функцій та дією економічних законів. Фінанси забезпечують вартісний рух створеного у суспільстві валового внутрішнього продукту (ВВП), і відображають складні відносини, що виникають при цьому.

Фінансова наука вивчає гроші і соціально-економічні відносини, що пов'язані з формуванням, розподіленням і використанням матеріальних ресурсів. Особливістю фінансової науки є її теоретико-прикладний характер,

Метою цього Дайджесту є ознайомлення наукових працівників, викладачів, аспірантів і студентів університету з вибірковим аналітичним обзором видань: книг, навчальних видань, монографій, довідників, статей з наукових журналів з історії фінансів, теорії фінансів, управління фінансами, фінансового менеджменту, бюджетної системи, податкової системи, казначейської системи, фінансів підприємств, фінансового ринку, місцевих фінансів, фінансового контролю за період 2010-2015 рр.

З історії фінансів української державності від Київської Русі до Гетьманщини

Зародження інституційних засад фінансового господарства на території України бере початок від найдавніших часів. Античні міста-держави, засновані на території сучасної України, зокрема, Ольвія (сучасне с. Парутине Миколаївської області), Херсонес (околиці сучасного Севастополя), Пантікапея (м. Керч), першими карбували або відливали власні гроші разом із грецькими – монети. До речі, монета – це своєрідний символ державності, джерело історичних, культурних та політичних відомостей про певний період розвитку країни. На монетах викарбувано найрізноманітніші зображення залежно від культури та традицій країни. Саме тому цікаво довідатися про історію наших пращурів та їхнє бачення суверенності через призму фінансових відносин. Так, через обожнювання Дніпра з'являються монети, присвячені Борисфену – богу річок і покровителю торгівлі. На монетах Боспору грифон охороняє головні багатства країни: на золотих – хлібний колос, на мідних – рибу. Із зародженням Київської Русі з'явилися свої традиції у культурі фінансів, фундаментом яких був, з одного боку, досвід античної культури Греції і Риму, а з другого – цінності наших пращурів: здобутки трипільської культури та скіфської доби. Все це яскраво відображено у всіх проявах національного розвитку до наших днів, особливо в культурі господарювання та культурі й традиціях у царині фінансів. Тривалий час у Київській Русі замість грошей використовували спочатку худобу, потім куни з цінного хутра (переважно куниці) або монети інших країн. Однак історичні джерела свідчать, що саме на цей період припадає початок створення вітчизняної фінансової системи. Управління фінансовими потоками перебувало у безпосередньому віданні самого князя. Для збирання мита і данини він призначав особливих чиновників-митників, данщиків, пятенщиків, які не залежали від намісників і волостелів. Різного роду розпорядження їм давав князь, а гроші, які вони збирали, вносилися самому князеві або тому, кому він наказував; на їхні неправильні дії скаржилися безпосередньо князю. Трохи згодом з'явилися особливі княжі «агенти», які збирали податки. Головною податковою одиницею в Київській Русі було дворище. Державні доходи складалися переважно з данини населення. Вона, як правило, сплачувалася продуктами промислів і сільського господарства (хлібом, медом, воском, хутром, шкірами тощо), а вже пізніше – грошима. З часом вона перетворилася на «систематичний прямий податок», який повинні були сплачувати всі підлеглі народи. Данина збиралася двома способами: повозом – коли її привозили до Києва, та полюддям – князі чи їхні дружинники самі їздили за даниною. До прямих податків належали різні дари (добровільне підношення підданих), оброк (плата за користування земельними надрами, знаряддями праці).

Полюддя, як правило, нічим не регламентувалося, залежало від самих потреб і задумів князя, збиралося восени, зокрема в листопаді, і найчастіше мало характер походів, які періодично повторювалися. З часом полюддя перетворилося вже в регулярний податок незалежно від того, приїздив за даниною сам князь чи його люди. Спочатку податки були безсистемними платежами, що часто призводило до зловживань з боку збирачів і, відповідно, заворушень, а то й повстань з боку населення. Події 945 року – яскраве тому підтвердження. Коли під час полюддя київський князь Ігор спробував двічі стягнути данину з древлян, то вони вбили його і свиту. Цей випадок змусив його дружину княгиню Ольгу «уважно поставитися до справи оподаткування людності». Вона впорядкувала фінансову систему, започаткувала стабільніше стягнення податків: запровадила новий порядок стягнення данини – адміністративно-фінансові пункти для її збирання, так звані «становища», використавши для цього центри сільських общин – погости, двори, куди звозили данину. Були встановлені «оброки», «уроки», «устави», «дані», які визначали зміст і розмір данини. Таким чином, це була перша спроба реформи податкової системи, спрямована на впорядкування збору податків з визначенням тогочасного адміністративно-територіального устрою і фінансової системи, що діяла на території сучасної української держави. Згодом у виданому Ярославом Мудрим збірнику законів «Руська правда» були регламентовані всі види зборів. Цей документ став правовим кодексом Київської Русі, поява якого законодавчо закріпила сплату непрямих податків, які були важливим джерелом князівських прибутків у формі торгових і судових зборів (мита). Розширення міжнародних зв’язків та торгівлі в Київській державі привело до формування власної грошової системи. У «Руській правді» згадуються такі грошові одиниці – куни (хутро куниці або білки), ногати, різани, векші (вивериці), гривни. Під час правління князя Володимира Святославовича символом сильної, суверенної держави стало карбування перших монет – златників та срібляників. Золоті монети київського карбування вагою 4,0–4,4 г ви золота (916–958-ї проби). На відміну від золотих монет, при виготовленні срібляників використовувався різний за вмістом срібла монетний сплав. При цьому високоякісних екземплярів (875–800-ї проби) було значно менше, ніж низькопробних (500–300-ї проби), а частина монет була відкарбована з міді і містила лише незначну частку срібла. Карбування срібляників зазнавало змін, характерними рисами яких були відмінності зображень і легенд аверса та реверса. Одними з останніх були наступні – на реверсі погруддя Христа Пантократора замінене зображенням княжого родового знаку власності – тризуба. Значних змін зазнала також легенда обох боків монети, яка стала єдиною: «Владимирь на столе», «а се его сребро». Для київських монетних майстрів відмова від зображення Христа Пантократора й уніфікація тексту легенди означали відхід від візантійських монетних зразків і формування власних стандартів оформлення. Отже, монетні майстри виробили власний стиль зображень і написів.

Завдяки цьому златники та сріблянники володарів Київської держави стали важливими пам'ятками її політичної та економічної історії, духовно-релігійного життя, культури, мови, письма та мистецтва.Проте, незважаючи на появу металевої валюти, хутро було загальним ціновим еквівалентом майже до XIV ст., тобто до того часу, коли почалося систематичне, масове карбування монет. Свої монети карбували і сини князя Володимира, які займали київський престол. Ці монети – перші державні документи, що зберегли зображення тризуба – знака київських князів. Крім того, вони містили виключно слов'янські написи і зображення своїх князів, а це мало величезне значення для національного самоусвідомлення, самоідентифікаціїї та самоутвердження. Окремо слід сказати і про гривну, яка свого часу виконувала роль грошей. Для значних торгових операцій була потрібна певніша і твердіша валюта, ніж куна. Тоді й з'являються срібні злитки – гривни. Існували й золоті злитки, але вони не отримали такого визнання. Було декілька видів гривень різних за формою та вагою, зокрема, київські, чернігівські, литовські (західноруські), новгородські. Є декілька пояснень щодо етимології назви «гривна». В одних письмових джерелах говориться, що спочатку цим словом називали вузький клапоть з шийного відділу шкіри хутрової тварини («грива» старослов'янською мовою – «шия»). Оскільки деякі хутра виконували функції грошей, то їх назви переходили на грошові одиниці. Термін гривна також пов'язують з шийною прикрасою у вигляді обруча з коштовного металу. Згодом це слово набуло нового значення – стало відповідати певній кількості – вазі цінного металу (переважно срібла). Така грошово-вагова одиниця отримала назву «гривна срібла». За іншою версією, спочатку гривною називали голову худоби (гриву), що була еквівалентом вартості. Вперше гривна згадується у договорі Русі з Візантією у IX ст. Паралельно з монетними гривнами на грошовому ринку українських земель перебували в обігу й дрібні грошові одиниці – куни, ногати та векші: 1гривна = 20ногат = 50 кун = 150 (або 100) векш. Після занепаду Київської Русі опорою державності стало Галицько-Волинське князівство (1199–1340). Серед різних промислів князівства одним з провідних було солеварництво. Галицько-Волинське князівство, як і Крим, було єдиним регіоном, який постачав сіль на Русь і в країни Західної Європи. Основними торговельними шляхами були сухопутні. На сході вони зв'язували Галич і Володимир з Київським і Полоцьким князівствами та Золотою Ордою, на півдні і заході – з Візантією, Болгарією, Угорщиною, Чехією, Польщею та Священною Римською імперією, а на півночі – з Литвою і т. д. Князі заохочували міжнародну торгівлю, зменшуючи мита і податки з купців на торгових шляхах і міських площах. Державна скарбниця поповнювалася за рахунок збору данини, податків, мит з населення, війни і конфіскації володінь неугодних бояр. На теренах Галицько-Волинського князівства ходили руські гривни, чеські гроші й угорські денарії. Деякі історики зазначають, що князі відливали також монети власного виробництва.

Одним з головних чинів князівства був стольник, який відповідав за своєчасне надходження доходів з земельних володінь. Системою місцевого управління у містах керували тисяцькі і посадники, яких призначав князь. Крім всього іншого вони мали право збирати з населення данину та різні податки, що були важливою частиною князівських доходів та поповнювали казну держави. Упродовж XIV–XV ст. в грошовому ринку українських земель. З розвитком економічного життя вдосконалюються і товарно-грошові відносини. Поряд з іноземними номіналами, основними з яких були срібні празькі гроші та угорські золоті флорини, функціонувала і власна монета, яку карбували в різних регіонах на території сучасної України: руські грошики та львівські півгроші – на монетному дворі у Львові, подільські півгрошики – у Смотричі, монети Володимира Ольгердовича – в Києві та ін. Галицько-Волинське князівство продовжувало славні традиції Київської Русі не тільки в соціально-економічному та фінансовому державотворенні, а й у культурному розвитку, посідаючи провідне місце серед сусідніх народів. Як стверджують історики, відкриваючи західноєвропейській культурі шлях на українські землі, це князівство допомогло уникнути однобічної орієнтації на Візантію, запобігти монгольському впливу. До речі, у 1245 році галицько-волинський князь Данило змушений був їхати до Золотої Орди, щоб одержати ярлик на управління землями. Формально визнавши залежність від хана, Данило Галицький намагався виграти час для збирання сил та підготовки вирішального удару по золотоординцях. Географічна віддаленість від Орди створювала для цього сприятливі умови: сюди майже не навідувалися ханські баскаки, тут не проводилися тотальні переписи населення з метою обкладення даниною тощо. Із 1340 року Галицько-Волинське князівство почало занепадати, його землі опинилися під владою чужоземців: Галичина – під Польщею, Волинь – під Литвою, Буковина – у складі Молдавського князівства. Отже, українські землі було поділено між кількома сусідніми державами, почалася їх активна колонізація. Фінансова система в роки бездержавності набувала властивих ознак, притаманних державам-поневолювачам, «любителям чужих земель»: Великому князівству Литовському, Речі Посполитій, Австро-Угорській та Російській імперіям. Слід звернути увагу на один цікавий історичний факт: основним збірником права в Україні з XVI ст. до 40-хроків XIX ст. та джерелом багатьох зводів і проектів сусідніх держав стали Литовські статути – кодекси державних законів Великого князівства Литовського, написані давньоукраїнською діловою мовою.

Голубка, С. З історії фінансів української державності від Київської Русі до Гетьманщини / С. Голубка // Незалежний аудитор. - 2014. - № 2 (25). - С. 110-117. (Фрагмент статті).

Книги, монографії, навчальні видання, довідники

Атаманюк, Ю. А. Геоекономічний вимір валютно-фінансових відносин України в умовах виходу з системної кризи : монографія / Ю. А. Атаманюк. – Київ : Новий друк, 2010. – 208 с.

УДК : 336.7

Анотація видання :

У книзі комплексно розкриваються позитивні та негативні наслідки фінансової лібералізації, обґрунтовані чинники валютно-фінансового потенціалу європейської інтеграції України, а також розглянуті грошово-кредитні засади зовнішньоекономічної стратегії української держави в умовах господарського зближення з Європейським Союзом. Аргументовані практичні рекомендації щодо застосування сучасних механізмів залучення фінансових ресурсів на європейському ринку боргових цінних паперів і титулів власності. Виявлені пріоритетні напрями формування інтеграційної стратегії України у валютно-фінансовій сфері в умовах світової економічної кризи, через євроінтеграцію, відновлення прагматичних стосунків з Росією та країнами СНД, стратегічне партнерство зі США.

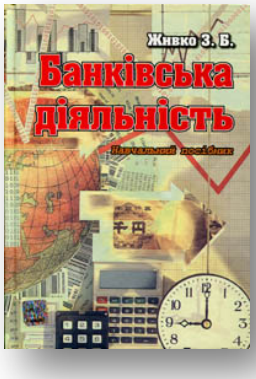

Банківська діяльність : навч. посібник / З. Б. Живко, О. П. Просович, М. І. Копитко, М. О. Живко. – Київ : Алерта, 2012. – 248 с.

УДК : 336.7(075.8)

Анотація видання :

Представлено теоретичний матеріал, тести та задачі згідно з навчальною програмою курсу «Банківська діяльність». Теретичний матеріал базується на нормативних документах станом на 01 березня 2011 року.

Банківські системи зарубіжних країн : підручник / П. В. Мельник, Л. Л. Тарангул, О. Д. Гордей. – Київ : Алерта, 2010. – 586 с.

УДК : 336.71(1-87)(075.8)

Анотація видання :

Розкривається зміст, організаційна структура, призначення, функції та завдання банківських систем основних розвинених країн світу. Описуються труднощі становлення незалежних банківських систем деяких пострадянських держав та країн Європи, розглядається механізм функціонування Європейської системи центральних банків та міжнародних кредитних організацій. Структура підручника вирізняється системністю: зміст його поділений на тематичні частини, у яких виділяються окремі розділи. Розділи, у свою чергу, також чітко структуровані та містять історичний аспект розвитку банківської системи, організаційну структуру, особливості ієрархічного підпорядкування елементів структури, основні напрями, цілі, завдання та функції діяльності тощо.

Власюк, Н. І. Місцеві фінанси : навч. посібник / Н. І. Власюк, Т. В. Мединська, М. І. Мельник. – Київ : Алерта, 2011. – 328 с.

УДК : 336.1:352(075.8)

Анотація видання :

Посібник підготовлений відповідно до програми навчальної дисципліни "Місцеві фінанси" з врахуванням змін у Бюджетному кодексі України. Він включає навчальну програму курсу, тематичний план дисципліни, конспект лекцій, питання для самоконтролю та самостійного вивчення матеріалу, тестові завдання, тематику рефератів, навчальні практичні завдання, термінологічний словник, список використаної та рекомендованої літератури, додатки.

Волохова, І. С. Міжбюджетні відносини в Україні : сучасний стан та перспективи розвитку : монографія / І. С. Волохова. – Одеса : Атлант, 2010. – 234 с.

УДК : 336.143.01(477)

Анотація видання :

Ця монографія – перше комплексне дослідження міжбюджетних відносин на сучасному етапі розвитку України. Автором проведено узагальнення теоретичних засад розвитку міжбюджетних відносин та упорядкування методів та інструментів їхньої організації, аналіз діючого розподілу повноважень між рівнями влади, сучасного стану фінансового забезпечення власними и закріпленими доходами та методу міжбюджетних трансфертів. Запропоновано шляхи вдосконалення організації розмежування видаткових повноважень між органами влади в Україні, вдосконалення структури доходної бази місцевих бюджетів, системи міжбюджетних трансфертів.

Говорушко, Т. А. Управління фінансовою діяльністю страхової компанії з метою забезпечення її ефективного розвитку : монографія / Т. А. Говорушко, В. М. Стецюк, О. Ю. Толстенко ; Нац. ун-т харч. технол. – Київ : ЦУЛ, 2012. – 376 с.

УДК : 336:368

Анотація видання :

У монографії розглянуто теоретико–методичні засади управління фінансовою діяльністю страхової компанії, спрямованого на забезпечення ефективного її розвитку. Розкривається сутність фінансів страховика та особливості їх організації, теоретичні основи управління фінансовою діяльністю страхової компанії, сутність та критерії її ефективного розвитку. Особливу увагу приділено аналізу фінансового стану та фінансової діяльності страхової компанії в контексті виявлення існуючих проблем в системі управління нею.

Гроші і кредит : підручник / Т. А. Говорушко, Г. В. Сілакова, Н. І. Климаш та ін. ; за ред. Т. А. Говорушко ; Нац. ун-т харч. технол. – Київ : НУХТ, 2015. – 399 с.

УДК : 336.74(075.8)

Анотація видання:

Викладено теорію грошей і кредиту. Зміст підручника відповідає типовій програмі навчальної дисципліни «Гроші і кредит» для студентів напряму підготовки 6.030508 «Фінанси і кредит», що дає можливість сформувати у студентів сучасні знання щодо сутності грошей і кредиту, їх функцій, ролі в економічному житті суспільства, грошового обігу, грошового ринку, інфляції, валютного ринку, механізму формування пропозиції грошей та інших теоретичних категорій.

Дадашев, Б. А. Кредитні спілки в України : навч. посібник / Б. А. Дадашев, О. І. Гриценко. – Київ : ЦУЛ, 2010. – 112 с.

УДК : 336.77(075.8)

Анотація видання :

Посібник підготовлений з врахуванням вимог Болонської декларації. Мета видання – ознайомити студентів з організаційно-економічними і правовими основами створення та функціонування кредитних кооперативів, дати їм теоретичні знання та практичні навички щодо фінансово-кредитного забезпечення суб'єктів господарювання через залучення коштів кредитних спілок, необхідних для прийняття рішень і здійснення господарської діяльності в сучасних умовах господарювання.

Еш, С. М. Ринок фінансових послуг : підручник / С. М. Еш ; Нац. ун-т харч. технол. – Київ : ЦУЛ, 2015.

УДК : 336.76(075.8)

Анотація видання :

Підручник містить зміст лекцій, ключові поняття, форми самостійної роботи, практичні завдання, тести, термінологічний словник. Розглянуті теоретичні аспекти організації та функціонування ринку фінансових послуг, дана загальна характеристика основних сегментів ринку, визначений механізм надання фінансових послуг, розглянуті особливості регулювання інфраструктури ринку фінансових послуг.

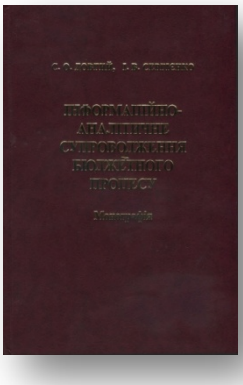

Інформаційно-аналітичне супроводження бюджетного процесу : монографія / С. О. Довгий, , І. В. Сергієнко, , М. Ю. Авксєнтьєв та ін. ; за ред. С. О.Довгого, І. В. Сергієнка ; Нац. акад. наук України та ін. – Київ : Інформаційні системи, 2013. – 420 с.

УДК : 336.14:[519.876.2:004]

Анотація видання :

Головною складовою системи управління державними фінансами є бюджетний процес, реалізація якого в Україні наразі не відповідає сучасним світовим вимогам і потребує модернізації. У монографії розглянуто питання розробки математичних моделей та відповідних інформаційних технологій для вдосконалення як бюджетної системи, так і низки процесів та явищ, що відбуваються в економіці України на пізніх стадіях ринкових реформ та мають виняткове значення для формування відповідальних рішень щодо шляхів подальшого розвитку.

Копилюк, О. І. Банківські операції : навч. посібник / О. І. Копилюк, О. М. Музичка. – 2-ге вид., випр. і доп. – Київ : Кондор, 2012. – 536 с.

УДК : 336.717(075.8)

Анотація видання :

Висвітлюються основні аспекти механізму здійснення традиційних і новітніх банківських операцій та послуг, тенденцій їх розвитку в умовах ринку. Значну увагу зосереджено на розкритті касово-розрахункових, кредитних, депозитних, валютних, інвестиційних, операцій з цінними паперами, порядку формування власних, залучених та запозичених фінансових ресурсів, операцій із забезпечення фінансової стійкості і надійності банків України. Матеріал викладено з урахуванням вимог сучасної практики здійснення банківських операцій. Зміст навчального посібника відповідає Галузевому стандарту вищої освіти, розкриває тематику дисципліни, містить тестові завдання для самоконтролю, критерії оцінювання знань студентів у відповідності до кредитно-модульної системи. Значна увага приділена розробці типових модулів із курсу "Банківські операції".

Корецька, Н. І. Історія грошей та кредиту країн світу : навч. посібник / Н. І. Корецька ; Луц. нац. техн. ун-т. – Херсон : Олді-плюс, 2014. – 340 с.

УДК : 336.74+336.77(075.8)

Анотація видання :

Висвітлюється еволюція організації грошового обігу та розвитку кредитної справи деяких країн світу. Структура навчального посібника вирізняється системністю, зміст його поділений на Розділи, які, в свою чергу, включають пункти, що описують історичні аспекти обігу грошей та розвитку кредиту.

Кремень, О. І. Фінанси : навч. посібник / О. І. Кремень, В. М. Кремень. – Київ : ЦУЛ, 2012. – 416 с.

УДК : 336(075.8)

Анотація видання :

Викладено основні розділи дисципліни «Фінанси» відповідно до вимог освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів в галузі знань «Економіка і підприємництво». Розглянуто предмет фінансової науки, систему фінансових категорій, генезис та еволюцію фінансів як історичної категорії, становлення і розвиток фінансової науки, фінансову політику та правові засади її реалізації, податки та податкову систему, бюджет та бюджетну систему, страхування і страховий ринок, фінансовий ринок, фінанси суб"єктів господарювання і некомерційних організацій, міжнародні фінанси та теоретико-організаційні засади фінансового менеджменту.

Левченко, Л. В. Гроші та кредит : навч. посібник / Л. В. Левченко. – Київ : ЦУЛ, 2011. – 224 с.

УДК : 336.74(075.8)

Анотація видання :

Навчальний посібник вирішує проблему забезпечення дисципліни: «Гроші та кредит» навчально-методичними матеріалами для самостійної роботи студентів. До кожної теми подані методичні вказівки, тестові завдання, задачі, проблемні питання, творчі завдання, список рекомендованої літератури. В посібнику міститься термінологічний словник, індивідуальні завдання для самостійної роботи студентів та методичні рекомендації до їх виконання, карта самостійної роботи студента, порядок і критерії оцінювання знань студентів.

Матанцева, О. Ю. Финансы, денежное обращение и кредит : учеб. пособие / О. Ю. Матанцева, Н. Н. Гогопуло. – Москва : Академия, 2011. – 208 с.

УДК : 336(075.8)

Анотація видання :

Рассмотрены основные понятия и система формирования и использования финансов и кредита, основанные на использовании нормативных и законодательных документов, с учетом специфики деятельности автотранспортных организаций. Приведены системы учета финансирования и кредитования капитальных вложений и оборотных средств. Отражены особенности формирования собственных источников для финансирования обновления транспортных средств. Особое внимание уделено системе обеспечения финансовой устойчивости автотранспортных организаций.

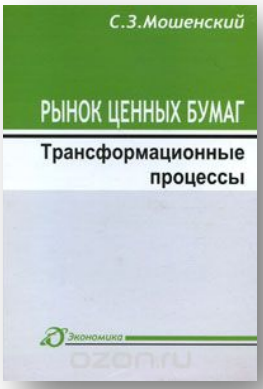

Мошенский, С. З. Рынок ценных бумаг : трансформационные процессы / С. З. Мошенский. – Москва : Экономика, 2010. – 240 с.

УДК : 336.761(075.8)

Анотація видання :

Книга посвящена современным тенденциям на рынках ценных бумаг. Показана эволюция этих рынков от их возникновения до начала XXI в.; проанализированы общее состояние и показатели развития современного рынка ценных бумаг, его значение для экономического развития. Предлагаются рекомендации для усовершенствования механизмов регулирования рынков ценных бумаг.

Пепа, О. М. Біржова діяльність : навч. посібник / Т. В. Пепа, Т. І. Пішеніна, В. В. Лавринович. – Київ : Ліра-К, 2014. – 540 с.

УДК : 336.76(075.8)

Анотація видання :

Розкрито сутність, суспільно-економічне значення, принципи, функції біржової діяльності, види бірж, біржових товарів та біржових контрактів, порядок створення та механізм функціонування бірж і брокерських контор, особливості й правила біржової торгівлі і укладання біржових контрактів клієнтами, брокерами (трейдерами) і ділерами на товарних, валютних та фондових біржах України

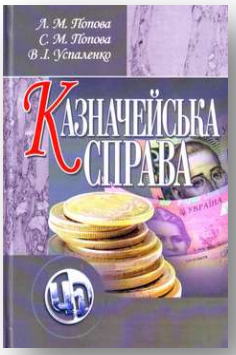

Попова, Л. М. Казначейська система **:** навч. посібник / Л. М. Попова, С. М. Попова, В. І. Успаленко. – Київ : ЦУЛ, 2011. – 164 с.

УДК : 336.146(075.8)

Анотація видання :

всебічно висвітлені теоретичні та практичні аспекти функціонування Державного казначейства в сучасних ринкових умовах. У ньому висвітлено сутність і роль Державного казначейства, загальнометодологічні основи його створення та перспективи розвитку. Розкрито сутність та організацію платіжної системи виконання бюджетів, процеси казначейського обслуговування бюджетів за доходами та видатками, особливості казначейського виконання місцевих бюджетів, організацію бухгалтерського обліку та звітності в Державному казначействі, контроль у системі казначейства та інформаційно-технічне забезпечення діяльності органів Державного казначейства.

Сохацька, О. М. Фінансовий інжиніринг : навч. посібник / О. М. Сохацька ; за ред. О. М. Сохацької. – Київ : Кондор, 2011. –660 с.

УДК : 336(075.8)

Анотація видання :

Викладені теоретичні концепції та зарубіжна практика становлення нового для України виду діяльності на світовому фінансовому ринку – фінансового інжинірингу. Розкрито сутність таких основних інструментів фінансового інжинірингу, як форварди, ф'ючерси, опціони, свопи, їх гібридні та синтетичні комбінації, інструментів з фіксованим доходом та інструментів власного капіталу. Значна увага приділена стратегіям та технологіям фінансового інжинірингу, а саме: управлінню вартістю бізнесу, корпоративним стратегіям з використанням інструментів власного капіталу, ризик-менеджменту з його процесами управління активами та пасивами, хеджуванням та сек'юритизацією, електронним трейдингом та програмною торгівлею. Матеріали посібника допоможуть зрозуміти суть цього складного виду діяльності, побачити його позитивні та негативні сторони, підготувати вітчизняних ризик менеджерів для банків, страхових компаній, фінансових менеджерів корпорацій, здатних ефективно працювати на світовому фінансовому ринку.

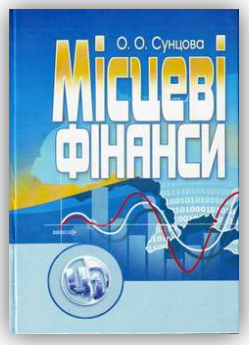

Сунцова, О. О. Місцеві фінанси : навч. посібник / О. О. Сунцова. – 3-тє вид., перероб. і доп. – Кирів : ЦУЛ, 2010. – 488 с.

УДК : 336.1(075.8)

Анотація видання :

Розглядаються поняття місцевих фінансів, їх функції, склад і роль у розвитку економічної і соціальної інфраструктури. Основні теми відображають ті вимоги, які ставляться до рівня і обсягу знань сучасних спеціалістів новими програмами освіти, та відповідають потребам ринкової економіки.

Центральний банк і грошово-кредитна політика : підручник / Т. А. Говорушко, О. А. Гнатенко, Н. І. Климаш та ін. ; за заг. ред. Т. А. Говорушко ; Нац. ун-т харч. технол. – Львів : Магнолія 2006, 2015. – 224 с.

УДК : 336.711(075.8)

Анотація видання :

Розкривається теорія і практика функціонування центрального банку. Зміст підручника відповідає типовій програмі навчальної дисципліни «Центральний банк і грошово-кредитна політика» для студентів напряму підготовки 6.030508 «Фінанси і кредит», що дозволяє сформувати у студентів сучасні знання щодо сутності центрального банку, його функцій, ролі в економічному житті суспільства, розробки і реалізації грошово-кредитної політики в Україні.

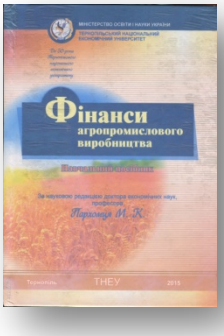

Фінанси агропромислового виробництва : навч. посібник / М. К. Пархомець, М. М. Шкільняк, Н. П. Чорна, Л. М. Уніят ; за ред. М. К. Пархомця ; Терноп. нац. екон. ун-т. – Тернопіль : ТНЕУ, 2015. – 404 с.

УДК : 338.43:631.162(075.8)

Анотація видання :

Розглянуто: систему фінансів, їх функції і значення на макро-, мезо і мікрорівнях країни; сутність та особливості формування фінансових ресурсів у підприємствах агропромислового виробництва; фінансовий стан підприємств і галузей АПВ; надходження грошових коштів і прибутку, їх планування на конкретному підприємстві; формування основного і оборотного капіталу та показники оцінки ефективності їх використання; податкові відносини; кредитне забезпечення; державну підтримку АПВ; стратегію і методи фінансового планування на передовому аграрному підприємстві «Іванівське» Теребовлянського району Тернопільської області. Рекомендовано для студентів, аспірантів, викладачів економічно- фінансових спеціальностей, працівників органів державного регулювання, керівників і спеціалістів АПВ усіх рівнів управління.

Статті з наукових та фахових видань

Гнатенко О. А. Світовий генезис науки про фінанси / О. А. Гнатенко, Н. П. Лис // Формування ринкових відносин в Україні. – 2013. – № 7. - С. 7–10.

Фрагмент статті :

Фінанси виступають об'єктом вивчення фінансової науки, яка досліджує закономірності розвитку суспільних відносин, виражених в даній вартісній категорії. Об'єктом вивчення фінансової науки є як загальнодержавні (публічні) фінанси, так і фінанси окремих економічних суб'єктів (підприємств і корпорацій). За допомогою публічних фінансів досліджується процес формування і використання державних доходів і витрат. Об'єктом вивчення фінансів господарюючих суб'єктів виступає освіта і використання їх капі талу, доходів і грошових фондів (споживання, накопичення і резервних). Держава виступає не тільки як суб'єкт власності на певну частину майна, а й як агент виробництва – господарюючий суб'єкт (фінансова підтримка з федерального бюджету пріоритетних галузей господарства, науки, експорту товарів, закупівель сільськогосподарської сировини, підготовки кадрів та ін.). Термін «фінанси» з'явився у XIII столітті. Він походить від середньовічного латинського терміна financia, що означає обов'язкову сплату грошей. Ця сплата пов'язувалася з передачею частини доходу громадянина в розпорядження монарха, короля або іншого правителя на його утримання та на інші витрати державного змісту. Так тривало майже до початку XVIII століття. Під фінансами розуміли державне публічне господарство або господарство будь-якого державного утворення нижчого рівня, як от: земство, міська община тощо. Таким чином слово «фінанси» етимологічно веде свій початок від середньовічної латині, саме від слова finare – платити; проведеного від finis – термін платежу. У Німеччині під кінець середніх століть слово Finanz вживалося для позначення хитрості, підступності, а в застосуванні до державного господарства під Finanz розуміли мистецтво зі брати більше грошей. Уперше в сучасному тлумаченні термін «фінанси» став застосовуватися у Франції, де під фінансами розумілася сукупність коштів, необхідних для задоволення потреб держави та різних суспільних груп, розуміючи при цьому всі матеріальні засоби, що знаходяться у розпорядженні уряду. У цей же час у Німеччині і термін «фінанси» мав негативне значення. Його пов'язували зі здирництвом, хабарництвом, вимаганням тощо.